

EDITIE 07
ZOMER
2019

CLUBBLAD VOOR
MIKMAKKERS

MIK MAK

ZOMER-
AFVAL

DUURZAAM-
HEIDSPLEIN

INTERVIEW
ZWERFINATOR

VIJF HELE GOEDE REDENEN

Waarom je vrienden en vriendinnen
ook lid van MikMak moeten worden:

- 1 **OMDAT JIJ LID BENT. DUH...**
- 2 **ZE KRIJGEN EEN GAAF STARTERSPAKKET.**
- 3 **ZE KRIJGEN VIER KEER PER JAAR HET MIKMAK-CLUBBLAD.**
- 4 **ZE MOGEN GRATIS NAAR MIKMAK-EVENTS.**
- 5 **JULLIE ZITTEN GEZELLIG IN HETZELFDE TEAM!**

Wil jij hier de volgende keer staan? Stuur dan je leukste foto in je MikMak-outfit en vijf vingers in de lucht naar mikmak@oss.nl!

EN JULLIE MAKEN JE BUURT NATUURLIJK SCHONER!

Waar wacht je nog op? Ga naar www.mikmakkers.nl en meld je vrienden en vriendinnen aan. Het lidmaatschap is gratis voor kinderen tussen 5 en 12 jaar.

CLUBBLAD VOOR MIKMAKKERS

LEUK OM TE DOEN 4

INTERVIEW ZWERFINATOR 6

REPORTAGE 8

KORT NIEUWS 10

AFVALSTROOM 11

PUZZEL JE MEE? 12

WORMARIUM 13

MIKMAKKERS IN ACTIE 14

VRIENDENBOEKJE 16

AFVALRACE 18

ZOMERAFVAL 19

Dit clubblad is speciaal voor alle leden van MikMak, de club voor kinderen tussen 5 en 12 jaar die de strijd aangaan met zwerfafval in hun buurt. Lid worden is gratis, kijk op www.mikmakkers.nl.
De volgende uitgave verschijnt in de herfst.

Redactie: Texpeerts • Ontwerp: Circa Twee • Drukwerk: Wihabo • Verspreiding: dePostBode
MikMak is een initiatief van de gemeente Oss • mikmak@oss.nl • tel. 14-0412

LEUKOMTEDOEN!

MIKMAKKERSDAG!

Het is weer tijd voor een nieuwe MikMakkersdag! We willen jullie namelijk weer graag bedanken voor al het zwerfafval dat jullie de afgelopen maanden hebben opgeruimd.

Wat we precies gaan doen, houden we nog even geheim. Maar schrijf deze dag vast in je agenda:

Zondag 6 oktober
14.00 – 17.00
Bij Openluchttheater
Hoessenbosch (Berghem)

Psst... de dag is leuk voor jullie, maar ook voor jullie ouders. Neem ze dus mee!

BOVEN DE BOMEN STAAN

De uitkijktoren in Herperduin staat er inmiddels al een tijdje. Ben jij er al geweest? Hij is wel 25 meter hoog! Bovenop sta je dus hoger dan de hoogste bomen in de buurt. De toren staat bij het Klompven, vlakbij Speelbos 'da's leuk'.

OPRUIMEN IN HET ELZENEINDPARK

Meneer Gijs, het Sport Expertise Centrum, Kinderboerderij Elzenhoek en natuurlijk een groep MikMakkers... samen hebben ze het Elzeneindpark weer opgeruimd.

Wil je een keertje meedoen?

Dat kan! Ze ruimen iedere laatste woensdag van de maand op. Ze beginnen om 14.00 uur.

PLASTIC WHALE

Dat betekent 'plastic walvis'.

Zwerfafval op land is natuurlijk niet goed. Maar ook in het water ligt veel rommel. Plastic Whale is een organisatie die daar iets tegen doet. Met bootjes varen ze op de grachten in Amsterdam om plastic uit het water te vissen.

Wil je een keertje meedoen? Kijk dan eens op: www.plasticwhalefoundation.com.

ZWERFAFVAL BATTLE

Heb jij de Zwerfafval Battle al gespeeld? In deze game raap je het zwerfafval van de grond. Hoe goed kun jij tussen de obstakels door rennen? Je kunt de game hier vinden: www.aandeslagmetafval.nl/zwerfafvalbattle/

Psst... je kunt hier ook een quiz over zwerfafval vinden. Weet jij de antwoorden?

BOEKENTIP!

Verveel je je een keer? Lees dan de nieuwe Suske en Wiske eens! Die heet Lambik Plastiek en gaat over de plasticsoep. Je kunt de strip kopen bij de boekenhandel, in de supermarkt of via internet (bijvoorbeeld op bol.com).

OPRUIMEN VOOR JONG EN OUD DE ZWERFINATOR DOET MEE!

Dirk Groot houdt niet van zwerfafval. Eerst mopperde hij er alleen over, maar nu doet hij er ook iets tegen. Als Zwerfinator gaat hij de straat op om de strijd aan te gaan met zwerfafval.

Wanneer ben je begonnen met opruimen?

"Vijf jaar geleden kreeg ik een zoon. Toen ging ik buiten wandelen met de kinderwagen. Wat lag er veel troep! Daar mopperde ik over, maar ik deed eigenlijk niets. Tot iemand vroeg: waarom ruim je het zelf niet op? Dat vond ik eerst vreemd, maar ik ben het toch gaan doen. En nu ruim ik iedere keer op als ik naar buiten ga."

Waarom wilde je eerst niet opruimen?

"Ik dacht: ik ga toch niet de troep van iemand anders opruimen? Het is net als thuis. Daar wil je ook niet de rommel van je broertje of zusje opruimen, toch? Maar toen bedacht ik me: ik ruim die rommel niet op voor diegene die het weggooit, maar voor alle andere mensen. Ik maak een schonere omgeving voor iedereen. En door Zwerfies te maken, werd het opruimen ook nog eens leuk."

Uuh... Zwerfies, wat zijn dat?

"Een Zwerfie is een selfie die je maakt met afval. Ik vond dat een heel leuk idee, en wilde het zelf eens proberen. En steeds meer mensen gingen dat nadoen. Zo wordt het opruimen echt leuk om te doen!"

Je doet ook onderzoek naar zwerfafval. Wat onderzoek je?

"Ik leerde steeds meer over plastic en zwerfafval, en ik wilde ervoor zorgen dat er oplossingen kwamen voor het probleem. Daarom ging ik kijken waar het meeste afval ligt. Dan kan de gemeente daar bijvoorbeeld een prullenbak neerzetten. Zo ontstaat er minder zwerfafval."

Wat kunnen we nog meer doen om zwerfafval tegen te gaan?

"Opruimen is natuurlijk goed, maar je kunt ook proberen om minder afval te maken. Iedereen laat wel eens iets vallen, meestal per ongeluk. Als je bijvoorbeeld buiten gaat spelen in de pauze, pak dan je koek binnen al uit. Dan kan het papiertje niet per ongeluk uit je zak vallen tijdens het spelen."

Dirk maakt vaak Zwerfies als hij zwerfafval opruimt. Maak zelf ook eens een Zwerfie! Heb jij een originele, mooie of gekke foto gemaakt? Stuur 'm dan naar mikmak@oss.nl. De leukste zetten we de volgende keer in het blad.

Wist je dat de milieustraat in Oss helemaal vernieuwd is? En dat het nu een echt Duurzaamheidsplein is? Ben jij er al een keer geweest? De kinderen van groep 6, 7 en 8 van de Lambertusschool in Haren in ieder geval wel. Zij kregen een gastles en een rondleiding.

REPORTAGE: HET DUURZAAMHEIDSPLEIN

Buiten zagen we de grote bakken waar al het afval in gaat. Keurig gescheiden natuurlijk!

De dag begon op school, maar niet met een gewone les. Iemand van de gemeente kwam langs om van alles te vertellen over afval. Waarom je afval moet scheiden bijvoorbeeld. En wat er daarna gebeurt met dat afval. Wat wisten de kinderen al veel! Zelf scheiden ze ook al afval in de klas.

Rondleiding

's Middags gingen we naar het nieuwe Duurzaamheidsplein voor een rondleiding. Wat een groot plein! We mochten kijken in de nieuwe demontagehal, en in alle grote afvalbakken en containers. Daarin zaten allemaal verschillende soorten afval.

Ook kwamen we van alles te weten over het kringloopbedrijf. Want hoe komen de spullen daar binnen? En hoe belanden ze uiteindelijk in de kringloopwinkel? De leerlingen van de Lambertusschool weten er nu alles van!

De dag begon met een gastles, om nóg meer te leren over afval dan de kinderen al wisten.

Wat gebeurt er eigenlijk op het Duurzaamheidsplein?

Je gooit vast wel eens iets in de grijze afvalcontainer die jullie thuis hebben. Maar wat doe je met de spullen die daar niet in passen? Zoals een driewieler die je niet meer gebruikt? Of een kapotte stoel? Die kun je naar het Duurzaamheidsplein brengen! Daar kijken de medewerkers of die spullen opnieuw gebruikt kunnen worden. Als dat zo is, worden ze verkocht in de kringloopwinkel. En anders worden ze uit elkaar gehaald en zoveel mogelijk gerecycled. Duurzaam, toch?!

In de demontagehal halen mensen bruikbare onderdelen uit spullen. Die kunnen dan nog een keer gebruikt worden.

Wil jij ook een rondleiding?

Wil jij ook met jouw klas een rondleiding op het Duurzaamheidsplein, een gastles of een vuilniswagen op school? Vraag het je meester of juf!

500 LEDEN!

In het vorige nummer stond ons 350e lid. Maar nu heeft MikMak al 500 leden! Bedankt dat jullie allemaal meehelpen om de natuur weer een beetje schoner te maken.

Het 500e lid is Loeka van den Bosch. Leuk dat je ook MikMakker bent geworden, Loeka!

WINNAARS PROJECT 'HEBBEN WIJ ER LAST VAN?'

Leerlingen van groep 7 en 8 hebben meegedaan aan het project "Hebben wij er last van?" bij het NME-centrum. Eén van de vragen was: Wat kun jij doen om het gebruik van plastic te voorkomen? De kinderen kwamen met veel goede ideeën en oplossingen! Amor, Meike en Karolina hadden de beste oplossingen.

Amor vindt dat er een nieuw beroep moet komen: plasticvisser. Die gaat dan de zee op om al het plastic te vangen. Meike vindt dat we minder wegwerpplastic moeten gebruiken. Ze wil hiervoor gratis Doppers uitdelen. En Karolina vindt dat de minister-president moet helpen. Hij kan tegen de fabrieken zeggen dat ze moeten stoppen met plastic maken.

Met deze mooie ideeën wonnen zij de hoofdprijs. Gefeliciteerd Amor, Meike en Karolina!

Meike won een echte MikMak-Dopper!

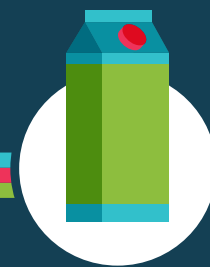

Wist je dat je drinkpakken helemaal kunt recycleren? En dat is nog best lastig, want die pakken bestaan uit papier, een laagje plastic en een plastic dop. En soms ook nog een laagje aluminium. Lees je mee?

VAN YOGHURTPAK TOT STEKKERDOOS DE KRINGLOOP VAN EEN DRINKPAK

Wist je dat...

... een Nederlands gezin per jaar ongeveer 300 drinkpakken gebruikt? Hier zit bijvoorbeeld melk, vla, yoghurt, sap of soep in.

Je koopt een pak appelsap in de supermarkt.

Als het pak leeg is, gooi je het in de zak met plastic afval.

De pakken worden naar de fabriek gebracht.

Daar gaan ze in een 'pulpmachine'. In die machine worden de pakken nat gemaakt. Het papier laat daardoor los van het plastic en aluminium.

Van het papier worden bijvoorbeeld dozen of zakdoekjes gemaakt.

Van de plastic dop en het laagje plastic kunnen emmers en stekkerdozen gemaakt worden.

En van het aluminium wordt bijvoorbeeld een koffiepote of nieuwe fietsonderdelen gemaakt.

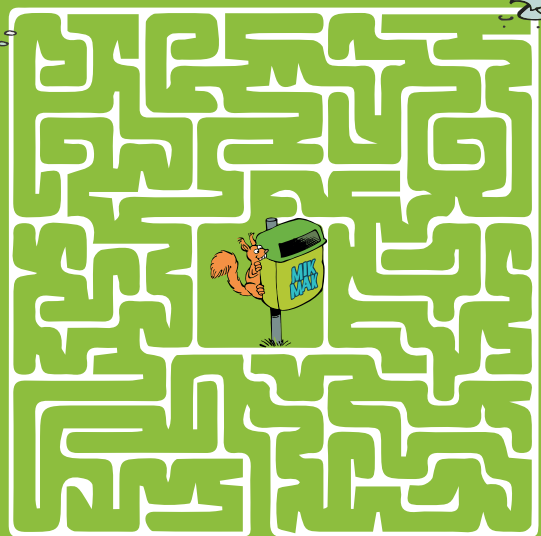

Als dit plaatje op een drinkpak staat, kun je het pak recycleren.

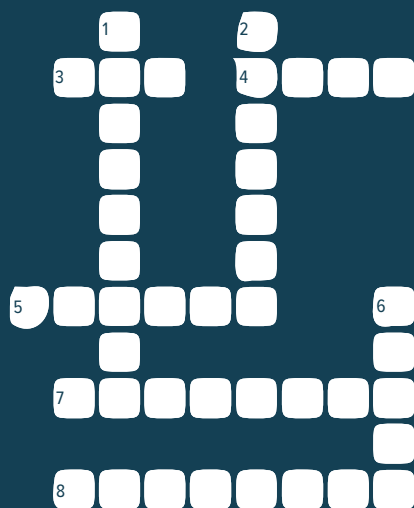
Wil je eens zien hoe dat recycleren gaat?

Kijk dan dit filmpje! www.hedra.nl/consumenten

PUZZEL JE MEE?

ZOMERPUZZEL

- Hiermee bescherm je je ogen tegen de zon
- Hier zwem je in
- Wat schijnt volop in de zomer?
- In de zomer is het buiten niet koud, maar ...
- Een zomers dagje weg? Dan ga je naar het ...
(psst, er ligt veel zand!)
- Het is heel lekker, maar het smelt in de zon
- Zo noem je schoenen die je in de zomer draagt
- Als je vrij bent van school, heb je ...

OEI, ER LIGT ROMMEL OP DE GROND.
KUN JIJ DE VUILNISBAK VINDEN OM DE
ROMMEL IN TE GOOIEN?

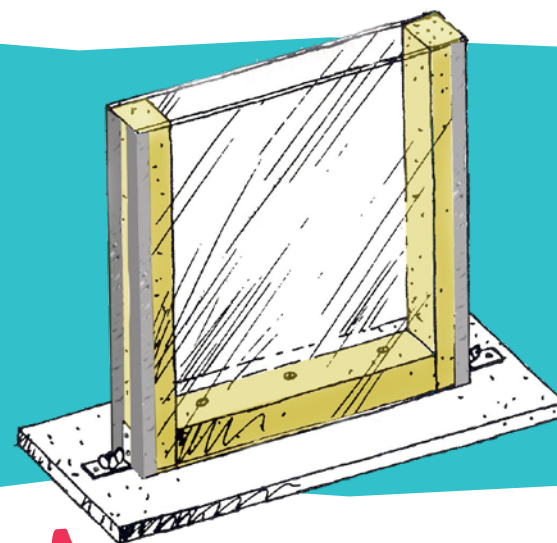
REBUS

... .. ?

Oplossing rebus: zomervakantie

MAAK JE EIGEN WORMARIUM

WORMWATTUH?!

Als MikMakker ruim je altijd op boven de grond.
Maar wist je dat wormen je een handje helpen ónder
de grond? Wormen eten namelijk restjes afval op.
Heb jij altijd al willen zien hoe de gangen van een
worm eruit zien? Maak dan je eigen wormarium!

Wat moet je doen?

Lijm de houten latten tegen elkaar in een U-vorm. Plak
daarna de plastic platen tegen de zijkant (zoals op het
plaatje). Als je dit gedaan hebt, is je bak klaar.

Doe er vervolgens verschillende laagjes aarde in.
Bijvoorbeeld afwisselend wit en zwart zand. Voeg tot slot
wat blaadjes sla toe.

Je wormarium is nu klaar. Maar één ding ontbreekt nog:
de wormen!

Op wormenjacht

Je kunt wormen vangen door een hark in de grond te zetten en deze te bewegen.
Daardoor denken de wormen dat het regent, en komen ze naar boven. Lukt dat niet?
Zet dan even de watersproeier op het gras. Dan komen ze ook naar boven.

Je kunt de wormen daarna in de bak zetten. Zet de bak op een koele plek, en leg de
doek over de bak heen. Geef je nieuwe huisdieren wel af en toe een beetje water en
wat sla. En kijken maar!

Wat heb je nodig?

- Twee stevige platen doorzichtig plastic
- Drie houten latten van 30 cm lang
- Lijm
- Laagjes aarde van verschillende
kleur en structuur
- Een hark
- Blaadjes sla
- Een lichtdichte doek

MIKMAKKERS IN ACTIE!

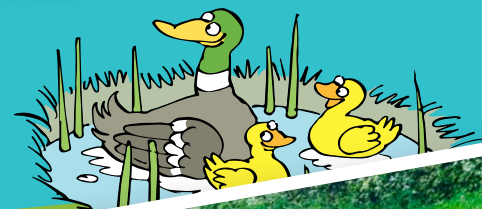
Tijdens de Landelijke Opschoondag hielp Julien mee opruimen bij het Ossemeer. Kijk eens wat hij vond!

Rowan, Lune en Vince maken de sloten in Lithoijen schoon.

Ook Rens en Siem zorgen voor een schoon Lithoijen!

In Megen hebben MikMakkers dit afvalmonster bij elkaar gesprokkeld.

Thom vist afval uit het water.

En als je een keertje niet wilt opruimen? Dan kun je de emmers van MikMak ook voor andere dingen goed gebruiken. Om een hindernis te maken bijvoorbeeld! Lotte en paard Prins sprongen er zo overheen.

De Elzeneindschool heeft ook flink meegeholpen!

KENNISMAKEN MET MIKMAKKERS

WIE BEN IK?

NAAM: Simone ♡

LEEFTIJD: 9

WOONPLAATS: Macharen

LATER WORD IK: Caissière

MIJN GROOTSTE DROOM: Dat ik een paard krijg

MIJN FAVORIETE

FILM

Bibi en Tina

TV-PROGRAMMA

nickelodeon

BOEK

de waanzinnige boomhut

DIT EET IK HEEL GRAAG: Tostie

EN DIT LUST IK ECHT NIET: Rodekool

HIER BEN IK FAN VAN: britt dekker

IK RIJ HET LIEFST SAMEN OP MET:

Mijn zusje Tessa

HIER HEB IK VOOR HET LAATST OPGERUIMD:

In macharen

AFVAL OP STRAAT VIND IK:

Slecht voor het milieu

MIJN HOBBY'S:

Paardrijden
Zwemmen
Tennissen

DAAROM BEN IK MIKMAKKER:

om het buiten
Schoon te
houden

MIJN LIEVELINGSVAK OP SCHOOL:

Rekenen
Spelling

HOU 'T SCHOON DE AFVALRACE

Op 2 juni waren de opnames van de spelshow Hou 't schoon de afvalrace bij kinderboerderij De Elzenhoek. Natuurlijk waren er ook veel MikMakkers aanwezig.

Hou 't schoon: er was van alles te doen! Wijkopdrachten voor de deelnemers en een quiz bijvoorbeeld, maar ook een grote stormbaan.

Deze race komt ook op televisie. Tussen september en november ben jij misschien wel te zien op RTL Telekidz! Over een paar maanden kun je op www.houtschoon.nl zien wanneer de race precies op televisie is.

De winnaars waren Britt, Collin, Sem, Gina en Aafke. Gefeliciteerd!

ZOMER AFVAL

Zon. IJsjes. Strand. Waar denk je dan aan? Aan de zomer natuurlijk! Van veel spullen weet je vast al waar je ze weg kunt gooien. Maar weet jij al wat je met de zomerse dingen moet doen?

Heb je lekker gegeten van de **barbecue**? Gooi de kooltjes daarna niet in de groene container. Er zitten namelijk stoffen in die slecht zijn voor de natuur. Beter kun je de kooltjes in een dichte zak doen, en die in de grijze container gooien.

Kapot **luchtbed**? Dat kun je het best in de grijze container weggooien. Is je luchtbed daar te groot voor? Dan kun je het samen met je ouders naar het Duurzaamheidsplein Oss brengen.

Is je **zonnebrand** bijna op? Spoel de restjes niet door de gootsteen! Dat is namelijk slecht voor het water. Je kunt de volle tube bij het restafval gooien en de lege tube bij het plastic.

Is je **handdoek** versleten van al die dagen op het strand? Gooi 'm dan in de textielcontainer. Dan worden er nieuwe handdoeken van gemaakt.

OPRUIMEN IN DE ZON

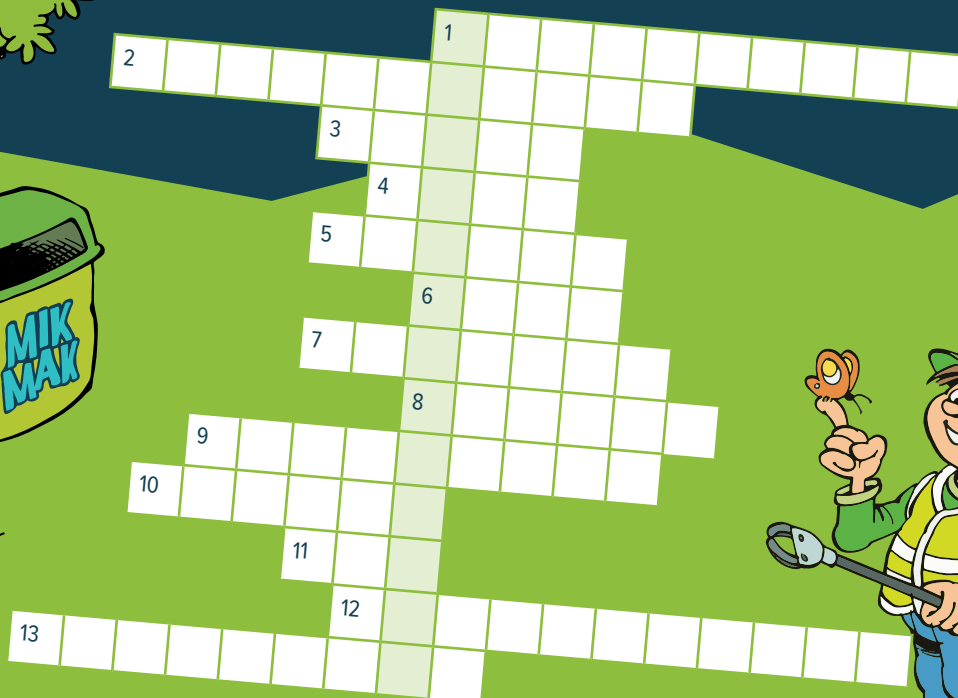
Ook in de zomer kun je natuurlijk MikMakken. Maar let wel goed op met de zon!

- Zet een zonnebril en je MikMakkerspet op.
- Bescherm je huid goed
- Ga niet midden op de dag opruimen, maar 's ochtends of 's avonds. Dan is het wat koeler.

PUZZEL

Weet je wat er in de vakjes moet komen staan? Als je alle woorden goed invult, komt er in de gekleurde rij een woord te staan. Dat woord kun je mailen naar mikmak@oss.nl. Uit alle goede antwoorden trekken we één winnaar. Die wint... een bezoekje van de vuilniswagen op school!

1. Deze rommel ligt op de grond, maar daar hoort het niet!
2. Heb jij meegedaan aan de Landelijke ...?
3. Het afval dat je opraaft, doe je in een vuilniszak of in een ...
4. Op de grond ligt soms ook een sigaretten...
5. Deze beestjes ruimen onder de grond op.
6. Rommel op de grond: dat is niet schoon, maar ...
7. Veel van de flesjes die op de grond blijven liggen, zijn van ...
8. Het afval pak je op met een ...
9. Een bak waar je wormen in kunt doen, heet een ...
10. Een drinkpak bestaat uit plastic, aluminium en ...
11. Als de zon schijnt, kun je deze het best opzetten als je naar buiten gaat.
12. Bij Herperduin staat een ...
13. Als je buiten gaat opruimen, ben je aan het ...!

